

ՄԱՅԻՍԻ 9-Ը ՀԱՂԹԱՆԱԿԻ ՕՐՆ Է

ՎԱԶԱԳԱՆ ՎԱՆՑՅԱՆԻ ԱՆՄԱՅ ՍԽՐԱՆՔԸ

Դեռևս 1941 թ. հունիսի 21-ի շաբաթ օրը Վրաստանի Ախալքալաքիի շրջանի Ջակի գյուղի բնակիչ Վաչագան Վանցյանը պատկերացնել անգամ չէր կարող, որ դա 1941 թվականի վերջին խաղաղ օրն էր: Երեկոյան Ախալքալաքիի քաղաքային զբոսայգում հնչում էր երաժշտություն, երիտասարդները զվարճանում էին: Քաղաքն ապրում էր խաղաղ կյանքով ու, թվում էր, թե չէր կանխատեսում մոտավորապես ողբերգությունը: Բայց դա եղավ: Հունիսի 22-ի առավոտյան ժամը 4-ին ֆաշիստական բանակն առանց պատերազմ հայտարարելու, անսպասելիորեն ռազմական գործողություններ սկսեց խորհրդային Միության դեմ:

«Արիության համար» մեդալով, որը ռազմաճակատում համարվում էր զինվորական շքանշան: Հունիսի սկզբներին Բելառուսիան լրիվ ազատագրվել էր գավթիչներից: «Բագրատիոն» գործողության երկրորդ փուլի ծրագրով, որն ավարտվելու էր օգոստոսի 29-ին, պետք է ազատագրվեին Լատվիայի որոշակի հատվածը, Լիտվայի մեծ մասը՝ Վիլնյուս մայրաքաղաքով:

Հունիսի 29-ին երկրորդ գումարտակը Լիտվայում գետնացեց Մեմելեյ ել ամրացավ գետի հյուսիսային ափին: Վանցյանի անձնակազմն առաջինն էր, որ դիրք գրավեց այդ վայրում: Գնդաբորոգները ետ մղեցին հակառակորդի հարձակումները, ինչը մյուս ստորաբաժանումներին գետնացման հնարավորություն ընձեռեց: Հենց Մեմելեյ գետի ափին 1944 թվականի օգոստոսի 1-ին սերժանտ Վաչագան Վանցյանը կատարեց իր անմահ սխրանքը: Այդ օրը հակառակորդը մի քանի անգամ կրկնվող հարձակումներով փորձում էր ճեղքել պաշտպանությունը, սակայն դրանք ետ էին մղվում: Թեպետ գերմանացիները հնարավոր ամեն ինչ անում էին գետի հյուսիսային ափը խորհրդային զինվորներից խլելու համար: Այդ նպատակով, հակառակորդը գերազանցող ուժերով, տանկերի օգնությամբ, հարձակման անցավ Վանցյանի անձնակազմի կողմից զբաղեցրած դիրքերի ուղղությամբ: Հարձակումներից մեկը ուղեկցվում էր ինը տանկերի աջակցությամբ: Վանցյանը, դիրքերի վրայով բաց թողնելով տանկերը, սկսեց գնդակահարել տանկերին հետևող հետեւակայիններին, ստիպելով նրանք նահանջել: Իրենց զինվորներին փրկելու համար, տանկերից երկուսը շրջվեցին եւ շարժվեցին Վանցյանի զբաղեցրած դիրքերի կողմը: Եվ երբ տանկերից մեկը թրթուրներով հավասարեցնում է խրամատը, շարժելով գնդաբային անձնակազմի կողմը, ինչպես իր հուշագրում գրել է խորհրդային Միության մարշալ, խորհրդային Միության հերոս Հովհաննես Քրիստափորի Բաղդասյանը, Վաչագան Վանցյանը հակառակակալի նռնակով ընդառաջ գնաց տանկին գոչելով. «Ետդարձի ճանապարհ չունենք, այստեղ կանգնելու ենք» ու նետով տանկի տակ: Մինչև վերջին շունչը հերոսը հավատարիմ մնաց իր զինվորի կոչմանը: Վանցյանին հողին հանձնեցին Լիտվայի Ուկմերգի շրջանի Պաշելե (ներկայումս Ուկմարգեի արվարձան) ավանում:

1945 թվականի ապրիլին Վաչագան Հունանի Վանցյանին հետմահու շնորհվեց խորհրդային Միության հերոսի կոչումը: Վաչագան Վանցյանի սխրանքի մասին առաջին անգամ են տեղեկացա պաշտոնաթղթ գնդապետ, պատերազմի, աշխատանքի եւ Վրաստանի զինված ուժերի վետերանների թմբիլիսի քաղաքային խորհրդի նախագահ Սոսե Մոխնարաձեից: 1944 թվականին, Լիտվայի տարածքում իրականացված գործողությունների ժամանակ, նա երրորդ Բելառուսական ռազմաճակատի 279-րդ զվարդիական հրաձգային գնդի հրամանատարն էր: Այն ժամանակ փոխգնդապետ Սոսե Մոխնարաձեի ստորաբաժանումն ազատագրում էր Տաուրագե քաղաքը եւ կռիվներում աչքի ընկած զինվորները ներկայացվեցին շքանշանների ու մեդալների: Այդ գործողության համար անձամբ Մոխնարաձեն, արժանացավ Ալեքսանդր Նեւսկու անվան շքանշանի:

Այսօր շատ քչերն են մնացել այն հերոսական օրերի մասնակիցներից: Եվ բոլոր նրանք թե՛ զոհվածներն են, թե՛ ներկայումս Հայրենական մեծ պատերազմի ողջ մնացած մասնակիցները, համոզված էին, որ 1941 թվականի դեկտեմբերին Մոսկվայի մերձակայքում սկսված հակահարձակումը վերածվելու էր 1945 թվականի մայիսյան հաղթանակի:

Այսօր շատ քչերն են մնացել այն հերոսական օրերի մասնակիցներից: Եվ բոլոր նրանք թե՛ զոհվածներն են, թե՛ ներկայումս Հայրենական մեծ պատերազմի ողջ մնացած մասնակիցները, համոզված էին, որ 1941 թվականի դեկտեմբերին Մոսկվայի մերձակայքում սկսված հակահարձակումը վերածվելու էր 1945 թվականի մայիսյան հաղթանակի:

Այսօր շատ քչերն են մնացել այն հերոսական օրերի մասնակիցներից: Եվ բոլոր նրանք թե՛ զոհվածներն են, թե՛ ներկայումս Հայրենական մեծ պատերազմի ողջ մնացած մասնակիցները, համոզված էին, որ 1941 թվականի դեկտեմբերին Մոսկվայի մերձակայքում սկսված հակահարձակումը վերածվելու էր 1945 թվականի մայիսյան հաղթանակի:

Այսօր շատ քչերն են մնացել այն հերոսական օրերի մասնակիցներից: Եվ բոլոր նրանք թե՛ զոհվածներն են, թե՛ ներկայումս Հայրենական մեծ պատերազմի ողջ մնացած մասնակիցները, համոզված էին, որ 1941 թվականի դեկտեմբերին Մոսկվայի մերձակայքում սկսված հակահարձակումը վերածվելու էր 1945 թվականի մայիսյան հաղթանակի:

Հայրենական մեծ պատերազմի առաջին իսկ օրերին Վաչագանը մեկնեց ռազմաճակատ՝ կամավոր, որպեսզի զենքը ձեռքին պաշտպաներ հայրենիքը:

1942 թվականի մայիսից սերժանտի կոչումով նա Կալինինի ռազմաճակատի 41-րդ բանակի 179 հրաձգային դիվիզիայի կազմում աչքի ընկավ Ռժես-Ստիչեսկի մարտական գործողության ժամանակ: Գնդաբային անձնակազմը, որ գլխավորում էր Վանցյանը, ծանր կորուստ պատճառեց թշնամուն: Դա այն ժամանակ էր, երբ խորհրդային զորքերը պաշտպանական հաջող մարտերից հետո սկսեցին հարձակողական գործողություններ:

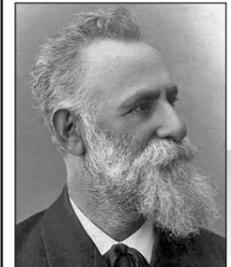
1944 թվականին, երբ խորհրդային զորքերն անընդմեջ հարվածներով ոչնչացնում էին հիտլերականներին, դարձավ վճռորոշ հաղթանակների տարի: Այն աչքի ընկավ մի շարք խոշոր ճակատամարտերով: Դրանց թվում առաջին տեղերից մեկը զբաղեցնում է Երկրորդ աշխարհամարտի ամենահայտնի մարտական գործողություններից մեկը՝ Բելառուսական գործողությունը: Գերագույն գլխավոր հրամանատարն այդ վիթխարի գործողությունն առաջարկեց կոչել «Բագրատիոն»՝ ի պատիվ վրացական ծագման ռուսական բանակի զորավար, 1812 թվականին Նապոլեոնի դեմ մղած պատերազմի հերոս Պետրե Բագրատիոնու:

Այդ մարտական գործողությունը մշակվել էր գերագույն գլխավոր հրամանատարության զորակայանի կողմից եւ իրականացվեց նրա ղեկավարությամբ: Գործողության իրականացման համար, զորակայանը գործող բանակ էր գործուղել խորհրդային Միության մարշալներ Գ.ժուկովին եւ Ա.Վասիլևսկուն:

Գործողության առաջին փուլը, որը սկսվեց 1944 թվականի հունիսի 23-ին, նախատեսում էր Բելառուսիայի ազատագրումը գավթիչներից: Գործողությունն իրականացնելու էին չորս ռազմաճակատի զորքերը: Հարձակման առաջին իսկ օրը թշնամու պաշտպանությունը ճեղքվեց: Կարճ ժամանակամիջոցում երրորդ Բելառուսական ռազմաճակատի (հրամանատար՝ Ի.Չերնյախովսկի) եւ առաջին Մերձբալթյան ռազմաճակատի (Ի.Բաղդասյան) զորքերն ազատագրեցին Վիտեբսկ եւ Օրշա քաղաքները:

Հարձակման առաջին օրը՝ հունիսի 23-ին, իրեն հիանալիորեն դրսևորեց առաջին Մերձբալթյան ռազմաճակատի 179-րդ հրաձգային Վիտեբսկի դիվիզիայի 259-րդ հրաձգային գնդի սերժանտ Վաչագան Վանցյանի գլխավորած գնդաբային անձնակազմը: Շուտիվ կայարանի մոտ թշնամու ճեղքման ժամանակ ախալքալաքցի զինվորը ոչնչացրեց թշնամու գնդաբային երեք դիրք եւ դրանով նպաստեց խորհրդային հետեւակի հարձակմանը: Շուտիվ արվարձաններում նա ձեռնամարտում ոչնչացրեց մոտ 10 ֆաշիստական զինվոր, գերեց սպային: Երբ ստորաբաժանումը Շուտիլով կայարանի մոտ դուրս եկավ խճուղային ճանապարհ, գավթիչները հակահարձակման փորձ արեցին, թեպետ այդ փորձերը ետ մղվեցին Վանցյանի գնդաբային անձնակազմի կողմից: Գերմանացիները կորցրեցին ավելի քան քսան զինվոր ու սպա: Նշենք, որ այդ ժամանակ Վաչագան Վանցյանն արդեն պարզեատրվել էր

ՂԱԶԱՐՈՍ ԱՂԱՅԱՆ - 178

ՈՒ ՆՈՐԻՑ ՄԵԾԱՐԵՆՔ ՄԵՐ ԴԱՍԱԿԱՆԻՆ...

Այսօր՝ մայիսի 5-ին, Բոլնիսիի մունիցիպալիտետի Բոլնիս-խաչեն գյուղում՝ հայ դասական գրող Ղազարոս Աղայանի ծննդավայրում, անցկացվում է ավանդական «Աղայանական օրը»:

Անվանի գրող, մանկագիր, մանկավարժ, գրական-հասարակական գործիչ Ղազարոս Աղայանը (1840-1911թթ.) ինքնակենսագրական ժանրի հիմնադիրն է մեր մոր գրականության մեջ: Նրա պոեզիայում հատուկ տեղ են գրավում «Հիշողություն», «Ճախարակ», «Սերմնացան», «Մանուշակ» բանաստեղծություններն ու «Տորք Անգեղ» պոեմը: Ամենահայտնի արձակ գործերն են «Արություն եւ Մանվել» ու «Երկու քույր» վեպերը: Իսկ հայ հեքիաթագրության պատմության լավագույն էջերից են նրա «Անահիտը», «Ձանգի-գրանգին», «Եղեգնուհին», «Արեգնագան կամ կախարհը»:

Թուրմանյանը, իր հետ վերցնելով ամենամտերիմ ընկերոջը՝ Ղազարոս Աղայանին, գնում է Ելիգավետապոլի նահանգի Ղազախի գավառ՝ բանակցությունների: Կողմերից ոչ մեկը չի ուզում զիջել: Թուրքերից մեկն առաջարկում է. «Թող ձեզից մեկը կոխ բռնի մեր փահլեանի հետ: Թե դուք հաղթեք՝ ձեր ուզածով լինի, թե մենք՝ մեր ուզածով»: Խեղճ Թուրմանյանը, որ մի նրբիրան մարդ էր, անհանգստա-

19-րդ դարի երկրորդ կես. Բոլնիս-խաչեն: Այս տանն է ծնվել Ղազարոս Աղայանը

ն է մեր թարգմանական գրականությունը ռուս եւ արեւմտաեվրոպական դասակարգի Ի.Կոլտովի, Լ.Տոլստոյի, Ֆ.Շիլլերի, Գ.Հայնեի, Վ. Շեքսպիրի ստեղծագործություններով, որոնց շարքում հիշատակության է արժանի Ա.Պուշկինի «Ոսկե ձկնիկ» հեքիաթի փոխադրությունը: Մեծ մտածողն իր ողջ կյանքը նվիրել է մատաղ սերնդի դաստիարակության, ժողովրդին լուսավորելու գործին: Նրա մանկավարժական մոտեցումներն արդիական եւ ուսանելի են նաեւ այսօր: Աղայանի կազմած «Արեւիկ» այբբենարանը շուրջ 40 տարի ծառայել է հայ դպրոցին: Նա առաջնությունը տալիս էր մայրենի լեզվի ուսուցմանը, աշխատանքային, բարոյական եւ գեղագիտական դաստիարակությանը: Գտնում էր, որ աշխատությունը բոլոր առաքինությունների մայրն է, ինչպես ծուլությունը ծնող է ամենայն մոլորության:

Գրողն իր գեղարվեստական ստեղծագործություններում, իրապարակախոսական հոդվածներում մշտապես առաջ է քաշում ազգայահայաստանյան, հայրենասիրական խնդիրներ: Ահա թե ինչ է ասել նա այդ առիթով. «Ազգային կյանք ասածը մայրերի ձեռքին է, սերունդ կրթող է մեծացնողը նրանք են, նրանք են տան հոգին: Եթե բոլոր մայրերն այնքան ազգասեր եւ հայրենասեր լինեն, որ իրենց զավակների հետ մայրենի լեզվով խոսեն, նրանց սրտի մեջ ազգային պատասխանատվություն ձգեն եւ հայրենիքի սեր, այսուհետեւ էլ ինչ մահ կարող է սպառնալ մեզ»:

Տաղանդաշատ հեքիաթագիրն առանձնահատուկ մտերմություն է ունեցել Հովհաննես Թուրմանյանի հետ: Հովհ. Թուրմանյանը մեծ հարգանքով էր վերաբերվում Աղայանին եւ հաճախ խորհրդակցում նրա հետ: Ահա հետաքրքիր մի դեպք նրանց կյանքից. «1900-ական թվականների սկզբներին սրվել էին հայ-թուրքական հարաբերությունները:

նում է: Բայց անմիջապես տեղից կանգնում է հաղթահասակ Աղայանը եւ թավ մորուքն սպառնազին առաջ ցցելով ասում. «Բերեք ձեր փահլեանին»: Եվ Ղազարոսը կայծակնային արագությամբ հաղթում է իր մրցակցին՝ նրա թիկունքը գետնով տալով...
ԿԱՐԻՆԵ ՄԱՆՈՒԿՅԱՆ

Ընթերցողների ուշադրությանը ենթարկվեցնում Ղազարոս Աղայանի՝ մանուկների համար գրած պմանրապատումներից երկուսը.

- ԱՔԼՈՐԻ ՀՐԱՎԵՐԸ**
- Աքլորը հարեւանի հավին հրավիրում է կուտի. ասում է.
- Հավիկ-մավիկ, արի կուտ տամ, կեր:
- Հավիկը չի ընդունում աքլորի հրավերը:
- Կուտ ունես, քո հավերին կտաս, ասում է ու կշկչում:
- Լավ, ասում է աքլորը:- Դու հիմա կտեսնես, ինչքան կուտ ունես ես:
Ես ասում է ու կանչում իր հավերին.
- Կու՛ կու՛րի՛ կու...Կու՛տ, կո՛ւտ, կու՛տ...
- Կուտի անունը որ լսում են հավերը, հավաքվում են շուտ եւ ուտում կուտը, իսկ հարեւանի հավին դուրս են անում. նրան կուտ չեն տալիս:

ԱՇԽԱՏԱՍԵՐ ՇՈՒՆԸ
Շունը պահպանում էր իր տիրոջ տունը: Նա տեսավ մի մուրացկան բակում կանգնած, սկսեց վրան հաչել:
- Սիրելի, ասաց աղքատը,- բարի եղիր եւ խղճա ինձ, ահա երկու օր է ոչինչ չես կերել:
- Ես էլ նրա համար եմ հաչում, որ տանեցիք լսեն ձայնս եւ քեզ բաժին բերեն,- ասաց շունը:
- Եթե այդպես է, խնդրեմ բերանդ դեպի տունը դարձնես եւ այնպես հաչես,- ասաց աղքատը, որ տնապահ շան աղքատասիրությանը չէր հավատում:

ՀԱՐՑ - ՊԱՏՃԱՍԽԱՆ ԱՅԼԱԶԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴՆԵՐ

ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐ

ԾԽԵԼՈՒ ԲԱՑԱՍԱԿԱՆ ՅԵՏԵՎԱՆՔՆԵՐԻՑ ԵՎՍ ՄԵԿԸ

«Ստրածավոր» ծխող են: Լսողության հետ կապված խնդիրներ ունեն: Բժիշկներն ասացին, որ դա կարող է ծխելու հետևանք լինել: Թեպետ չեն կարող հասկանալ ի՞նչ կապ ունի ծխելը լսողության հետ:

Վ.Մինասյան

Բարունի

Որքան էլ տարօրինակ լինի, ծխելու եւ լսողության միջեւ անմիջական կապ գոյություն ունի: Ծխելը, հատկապես շատ ծխելը, կարող է հանգեցնել լսողության հետ կապված խնդիրների: Ինչպես հայտնել է «Asahi» թերթը, այս եզրակացությանն են հանգել Առողջության համաշխարհային պահպանության եւ բժշկության ազգային կենտրոնի մի խումբ ճապոնացի մասնագետներ: Նրանց կողմից կատարված ուսումնասիրությանը մասնակցել է ավելի քան 50 հազար մարդ: Գնահատված էր, որ միջինում 50-ամյակից ավելի տարեկան աշխատակիցները:

Նրանք տրամադրել են 2008-2010 թթ. ընկած ժամանակաշրջանում բուժզննումների տվյալները, ինչպես նաեւ տեղեկատվություն այն մասին՝ ծխող են, արդյոք, թե՞ վտանգավոր սովորությունից հրաժարվել են հայտարարված ժամանակահատվածում եւ այլն: Դրանից հետո գիտափորձի մասնակիցները կանոնավոր կերպով բժիշկների մոտ հետազոտվել են ընդհուպ մինչեւ 2016 թվականի վերջը, եւ այդ տեղեկատվությունը նույնպես ստացվել է հետազոտական կենտրոնում: Դիտարկումների ողջ ժամանակաշրջանում ավելի քան 5 հազար մարդկանց մոտ հայտնաբերվել է լսողության տարբեր աստիճանի մասնակի կորուստ: Համադրելով ստացված արդյունքները, որոնք կապված են այնպիսի գործոնների հետ, ինչպիսիք են տարիքը եւ քրոնիկական հիվանդությունները, գիտնականները եկել են այն եզրակացության, որ օրական մինչեւ 10 զլանակ ծխելը խլության զարգացման շանսերը մեծացնում է 1,4 անգամ, իսկ եթե այդ չափն ավելացվի մինչեւ մեկ տուփ եւ ավելի, ապա այդ ցուցանիշը կմեծանա մինչեւ 1,7 անգամ:

Գնահատված էր, որ դա կապված է միկրոսիստիկ քաղցրահամ լիցեյում եւ ծխելու արյան հոսքի խախտման հետ, ինչը բացասաբար է ազդում ներքին ականջի վրա: Համաձայն ազդեցություն է ունենում նաեւ վերջին ժամանակներս տարածված ստացած էլեկտրոնային գլանակների գործածումը:

Գնահատված էր, որ դա կապված է միկրոսիստիկ քաղցրահամ լիցեյում եւ ծխելու արյան հոսքի խախտման հետ, ինչը բացասաբար է ազդում ներքին ականջի վրա: Համաձայն ազդեցություն է ունենում նաեւ վերջին ժամանակներս տարածված ստացած էլեկտրոնային գլանակների գործածումը:

ԳԻՏԵՔ, ԱՐԳՅՈՔ...

ԱՇԽԱՐՀԻ ՀԱՐՍՏՈՒԹՅԱՆ 60 ՏՈԿՈՍԸ՝ ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ՄԵԿ ՏՈԿՈՍԻ ՄՈՏ

2030 թվականին համաշխարհային բարեկեցության մոտավորապես երկու երրորդը կվերահսկվի բնակչության 1 տոկոսի կողմից: Այդ մասին, ինչպես տեղեկացում ունենք, վկայում է Մեծ Բրիտանիայի Համայնքների պալատի գրադարանի կանխատեսումը:

Այս տվյալները նախագուշաօգուշացում են աշխարհի դեկադարների համար առ այն, որ բնակչության ամենաուներու մասի կողմից հարստությունների շարունակվող կուտակումը կնպաստի հասարակության մեջ անվստահության եւ դժգոհության աճին, եթե իշխանությունները միջոցներ չձեռնարկեն հաշվեկշիռը փոխելու համար, գրում է «The Guardian» թերթը: Հրապարակված զննատվումների համաձայն, այն թրեմոների պահպանման դեպքում, որոնք դիտվում են 2008թ. ֆինանսական ճգնաժամի ժամանակներից, ամենահարուստ մարդիկ, որոնք կազմում են բնակչության 1

տոկոսը, կտիրեն համաշխարհային հարստությունների 64 տոկոսին: Ուսումնասիրությունը ցույց է տալիս, որ, 2008 թվականից մոլորակի 1 տոկոս կազմող ամենահարուստ մարդկանց կարողության աճի միջին տեմպերը հասնում են տարեկան 6, իսկ բնակչության մնացած 99 տոկոսինը՝ ընդամենը 3 տոկոսի: Համայնքների պալատի գրադարանում կանխատեսում են, որ այդ թրեմոնի պահպանման դեպքում, 2030 թվականին աշխարհի ամենահարուստ մարդկանց կարողությունը ներկայիս 140 տրլն դոլարից կաճի մինչեւ 605 տրլն դոլար:

կազմում են բնակչության 1

ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԸՆԿՃԱԽՏԻ ՎՏԱՆԳՎՈՐ ՅԵՏԵՎԱՆՔՆԵՐԸ ԵՎ ԴՐԱ ՀԱՂԹԱՅԱՐՄԱՆ ԴՅՈՒՐԻՆ ՄԻՋՈՑԸ

Կանադայի Տորոնտոյի համալսարանին կից, Թմրաբանության եւ հոգեկան առողջության կենտրոնի գիտնականները պարզել են, որ երկարատև ընկճախտը (ապրեսիա) կարող է փոփոխությունների հանգեցնել ուղեղում: Հետազոտության արդյունքները հրապարակված են «The Lancet Psychiatry» համդեսում:

Հետազոտությանը մասնակցել է 25 մարդ, որ երկարատև ընկճախտով տառապել է ավելի քան 10 տարի, 25 մարդ՝ միջին տևողության ընկճախտով, եւ 30-ը՝ լիովին առողջ մարդ: Նրանց մոտ, ովքեր վաղուց են տառապում ընկճախտից, ուղեղում գտել են տրանսլուկատորային սպիտակուցի 30 տոկոսով ավելի բարձր մակարդակ, որոնք ստեղծում են իմունային բջիջները:

Ինչպես պարզվել է նախորդ հետազոտությունների ընթացքում, ուղեղը նման կերպ հակազդում է նեյրոդեգեներատիվ հիվանդություններին, ինչպիսին Ալցհայմերի կամ Պարկինսոնի հիվանդությունն է, սակայն դեպքերում, որը դրանց թվին չի դասվում, դատելով ըստ նոր արդյունքների, կարող է որոշ առումներով նման արդյունք ունենալ:

Ամերիկացի գիտնականները գտել են ընկճախտը հաղթահարելու ոլորին միջոց: Այդ մասին, գրել է EurekAlert պորտալը: Մասնագետները պարզել են, որ կերակրի մեջ թարմ մրգերի, բան-

ջարեղենի եւ հատիկավոր մթերքների օգտագործումը, նվազեցնում է հոգեկան խանգարումների վտանգը: Նրանք այս եզրակացությանն

են եկել՝ տարեցների նկատմամբ դիտարկման վեցամյա գիտափորձ անցկացնելուց հետո: Մասնակիցները երեք հիմնական խմբի էին բաժանված՝ ըստ DASH (Դիետիկ մոտեցումը հիպերտոնիայի դադարեցման նկատմամբ)

սննդակարգին, միջերկրածովյան եւ ավանդական սննդակարգերին՝ նրանց սնվելու համապատասխանության մակարդակի: Ինչպես ցույց են տվել դիտարկումների արդյունքները, ընկճախտի առաջացման վտանգը փոքր է եղել այն խմբի ներկայացուցիչների մոտ, ովքեր առավելապես սնվել են այնպիսի մթերքներով, որոնք DASH սննդակարգի (մրգեր, բանջարեղեն եւ ամյուղ մթերքներ) մաս են կազմում:

Ընկճախտի առաջացման ամենաբարձր ցուցանիշը այն մասնակիցների մոտ է, որոնց սնունդն ավելի շատ համապատասխանել է կարմիր մսի բարձր պարունակությամբ արեւմտյան սննդակարգին: Հետազոտողների խոսքով, իրենց աշխատությունը չի ապացուցում, որ DASH սննդակարգը հանգեցնում է հոգեկան խանգարումների վտանգի նվազեցման, այլ միայն ցուցադրում է՝ որոշակի փոխադարձ կապ: Ավելի վաղ գիտնականները պարզել են, որ շաքարավազ ընթացքում ընդամենը մեկ ժամ լիցքային վարժություններ կատարելը նույնպես զգալիորեն նվազեցնում են ընկճախտի զարգացման հավանականությունը:

ՏԱՐՈՒՆԱԿ ԱՇԽԱՐՀ

«ԵՍ ԳԻՏԵՄ, ՈՐ ՈՉԻՆՉ ՉԳԻՏԵՄ»

Հնում մարդիկ երազներին շատ լուրջ էին վերաբերում: Օրինակ, Հռոմեական կայսրությունում երազը նույնիսկ կարող էր Սենատում ներկայացվել պետական այրերին, որպեսզի նրանք այն վերլուծեին եւ ճիշտ եզրահանգումներ անեին: Ռազմական արշավանքների ժամանակ, երազներ մեկնաբանող խորհրդականներն ուղեկցում էին զորավարներին: Շատ դեպքեր են հայտնի նաեւ այն մասին, որ բազմաթիվ հանճարների եւ գիտնականների լավագույն գաղափարներն ու հայտնագոր-

ծությունները հենց երազում են հայտնվել: Այդ օրինակներից են Մենդելեևի կողմից հայտնաբերված քիմիական տարրերի աղյուսակը եւ Մաշտոցի ստեղծած հայոց այրուբենը:

Այս ամենը ո՞չ կարելի է հերքել, ո՞չ էլ ապացուցել: Բայց մի բան հաստատ է, աշխարհը լի է չբացահայտված գաղտնիքներով: Այնպես որ, մ.թ.ա. 5-րդ դարում ապրած Սոկրատեսի փիլիսոփայական միտքն արդիական է նաեւ այսօր եւ արդիական կլինի ընդմիշտ՝ «Ես գիտեմ, որ չէիմջ չգիտեմ»:

ԹԵՎԱՎՈՐ ՄՏՔԵՐ

Table with names and dates of famous figures: Մայրը միշտ մայր է, որդիք են տարբեր: ՊԱՐՈՒՅՐ ՄԵՎԱԿ (1924-1971), Հայ գրող, բանաստեղծ, Գիտությունը ամեն բանի համ է տալիս՝ աղ է ասես: ԴՎԱԻԹ ԳՈՒՐԱՄԻՇՎԻԼԻ (1705-1791), Վրաց բանաստեղծ Նստակյաց մտավոր աշխատանքը, առանց շարժումների եւ ֆիզիկական աշխատանքի, ինքնին դժբախտություն է: ԼԵՎ ՏՈԼՍՏՈՅ (1828-1910), Ռուս գրող Փոքր տրտմությունները խոսքաշատ են, խոր վիշտը մուկ է: ԱՐԻՍՏՅԱՆԵՍ (մ.թ.ա. 446-386), Հին հունական կատակերգակ Ինքնախաբեություններից ամենավտանգավորը, գուցե, հենց սեփական ունակությունների ապացուցումն է: ՖՐԵԴԵՐԻԿ ՊԵՐԼԶ (1893-1970), Գերմանացի գեղտալտ թերապիայի հիմնադիր

ԱՆԵԿԴՈՏՆԵՐ

Ընտանեկան ժողովում մայրն ասում է. - Որդիս: Հաջորդ շաբաթվանից մենք մոր կյանք ենք սկսում: Ես թողնում եմ ծխելը, հայրիկդ: խնդրե՛ք: Իսկ որդի... - Ես էլ կարող եմ թողնել դայրոցը: Ամուսինը գալիս է տուն, տեսնում կինը տխուր-տրտում նստած է. - Ի՞նչ է եղել: - Քեզ համար կոտլետ էի սարքել, կատուն սաղ կերավ: - Բան չկա, սիրելիս, ուրիշ կատու կգտնեմ քեզ համար: - Սիրելիս, դու հանդիպեցի՞ր այն տղամարդուն, որն ինձ փրկեց խեղդվելուց: - Այո՞, նա ինքը եկավ ինձնից ներողություն խնդրելու... Խորտկարանում տխուր նստած է մի տղամարդ, որը պատվիրում է բաժակ-բաժակի հետելից: Վերջապես մատուցողը չի դիմանում եւ հարցնում է. - Ի՞նչ է պատահել: - Է՛, կնկաս հետ եմ կռվել: Նա խոստացել է մեկ ամիս հետս չխոսել: - Հա՞... Պատկերացնում եմ, թե ինչ վատ եք զգում ձեզ: - Էլ մի ասա: Էսօր վերջին օրն է... - Մի մարդ պատմում է ընկերոջը: - Մի անգամ տուն եմ գալիս, կինս ուզում է հաց դնի, «Սոված չեմ»,- ասում եմ, ինքն էլ թե «հասասասա», սիրուհիդ է՞ կերակրել: Մյուս օրը դիտավորյալ քաղցած եմ գալիս տուն, ասում է՝ «Էդ կռվե՞լ եք»: - Գործուղումից վերադարձած ամուսինը խոստովանում է կնոջը, որ կորցրել է ամուսնական մատանին: - Չեմ հասկանում, զայրանում է կինը, - ինչպե՞ս կարող է կորցնել ամուսնական մատանին: - Դու ես մեղավոր: Քեզ արդեն մեկ տարի է ասում եմ, որ գրպանս ծակվել է:

ԵՐԵՎԱՆ. ԻՐԱԳԱՐՁՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎՈՒՄ ՎԱՐՉԱՊԵՏԻ ԸՆՏՐՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ՓՈՐՁԸ ՏԱՊԱԼՎԵՅ

ՄԱՅԻՍԻ 8-ԻՆ ԿԱՅԱՆԱԽԻՔ ԱՐ ԵՒՍՏՈՒՄ ՎԱՐՉԱՊԵՏԻ ՄԻԱԿ ԹԵԿՆԱԾՈՒՆ ՆՈՐԻՅ ՆԻԿՈԼ ՓԱՇԻՆՅԱՆՆ Է

(Սկիզբը՝ 1-ին էջում)

- Ռուսաստանին համարել է համարում են ռազմավարական դաշնակից, իսկ համաժողովրդական շարժումը հայ-ռուսական հարաբերությունների համար որեւէ սպառնալիք չի ներկայացնում:

Մենք հատուկ կարեւորություն ենք տալիս Հայաստան-Իրան եւ Հայաստան-Վրաստան հարաբերություններին: Որեւէ կասկած չկա, որ քաղաքական այս գործընթացը նոր շունչ ու էներգիա է տալու մեր հարեւանների հետ հարաբերություններին: Մենք խորացնելու ենք հարաբերությունները եվրոպական Միության եւ այդ կառույցի անդամ երկրների հետ: Մենք ամեն ինչ անելու ենք Հայաստանի քաղաքացիների համար եվրամիության մուտքի արտոնագրի պահանջի վերացման ուղղությամբ: Այնպես որ եք դրա շուրջ բանակցություններն սկսել ամենամոտ ապագայում,- նշեց Նիկոլ Փաշինյանը:

Փաշինյանն անդրադարձավ նաեւ ԱՄՆ-ի հետ հարաբերություններին՝ շեշտելով, որ այդ երկրի հետ բարեկամական հարաբերությունները նոր խթանման կարիք ունեն:

- Մենք նպատակադրված ենք հստակ եւ գործնական քայլեր ձեռնարկել ԱՄՆ-ի հետ տարբեր ոլորտներում փոխգործակցությանը զարկ տալու համար:

Նիկոլ Փաշինյանը շեշտեց՝ հավատարիմ են Հայոց ցեղասպանության միջազգային ճանաչման եւ դատապարտման գործընթացին, քանզի համոզված են, որ միայն դատապարտման միջոցով է հնարավոր կանխել նման ոճիրների կրկնությունը:

Նրա գնահատմամբ, դարաբաշյան հիմնախնդրի խաղաղ, միջազգային իրավունքի վրա հիմնված կարգավորման գործընթացում կարծրատիպերն իրենց համար պարտադիր չեն, կենսական է Արցախի ժողովրդի՝ իր ճակատագիրը ինքնուրույն որոշելու անքակտելի իրավունքի եւ դրա իրացման միջազգային ճանաչումը:

45 ԿՈՂՄ 56 ԴԵՄ. ՆԻԿՈԼ ՓԱՇԻՆՅԱՆԻ ԹԵԿՆԱԾՈՒԹՅՈՒՆԸ ՄԵՐԺՎԵՅ

Մայիսի 1-ին Հայաստանի Ազգային ժողովը գրեթե ութ ժամ տեսած քննարկումից հետո՝ 45 կողմ, 56 դեմ ձայներով, մերժեց Հայաստանի վարչապետի պաշտոնում Նիկոլ Փաշինյանի թեկնածությունը: Թեկնածությունը ներկայացրել էր «Ելք» խմբակցության անդամ Արարատ Միրզոյանը:

Վարչապետի պաշտոնում առաջադրված միակ թեկնածու, «Իմ քայլը» շարժման առաջնորդ, ընդդիմադիր, «Ելք» խմբակցության ղեկավար Նիկոլ Փաշինյանը չստացավ բավարար թվով 53 ձայն:

Իշխող՝ «Հանրապետական» խմբակցությունից ընդամենը մեկ պատգամավոր կողմ քվեարկեց Նիկոլ Փաշինյանին: Շիրակի նախկին մարզպետ, անկուսակցական Ֆելիքս Ցոլակյանը:

«Հանրապետական» խմբակցությունից մեկ այլ պատգամավոր Գրիգոր Ավայանը, բացակա էր: Ավելի ուշ հայտնի դարձավ, որ համաժողովրդական շարժմանը միանալու հայտարարությամբ հանդես եկած Ավայանը հրաժարականի դիմում էր ներկայացրել Աժ նախագահին:

«Ծառուկյան» դաշինքը եւ «Հայ հեղափոխական դաշնակցություն» կուսակցությունն ավելի վաղ հայտարարել էին, որ սատարելու են Հայաստանի վարչապետի «Ելք» խմբակցության թեկնածուին: 105 պատգամավոր ունեցող խորհրդարանում «Ելք», «Ծառուկյան» եւ ՀՀԴ խմբակցությունները միասին ունեն 47 ձայն (ՀՀԴ-ական Աղվան Վարդանյանը հայտարարեց չքվեարկելու մասին: Նիստի

ավարտից հետո, նա վայր դրեց պատգամավորական մանդատը):

ՈՐՈՇՄԱՆԸ ՀԱՅՈՐԴԵՅ ԲԱՐՄԱՔԱՅԻՄԱՆ ԱՆՆԱՆԱՆԴՈՒԹՅԱՆ ԱՎՅԻԱՆԵՐԸ ՎԵՐՍԿՍԵԼՈՒ ԿՈՋԸ

Մայիսի 1-ին, Հայաստանի Ազգային ժողովում վարչապետի պաշտոնում Նիկոլ Փաշինյանի թեկնածությունը չհաստատելուց հետո, Ազգային ժողովի մոտ 12 ժամ տեւող ընթացքը դիտող մայրաքաղաքի իրապարակում հավաքված հազարավոր ցուցարարներին Ն.Փաշինյանը կոչ արեց հաջորդ առավոտից վերսկսել քաղաքացիական անհնազանդության ակցիաները:

- «Հանրապետական» խմբակցության գործողությանը մեր հակագործողությունը լինելու է շատ արագ, մայիսի 2-ին հայտարարվում է տոտալ գործադուլ եւ դասադուլ: Առավոտյան 8:15-ից շրջափակում ենք բոլոր փողոցները, հաղորդակցության ուղիները, մետրոն, օդանավակայանը: Մեր պայքարը չի կարող չպսակվել հաղթանակով,- դիմելով ցուցարարներին՝ ասաց Նիկոլ Փաշինյանը:

ՆՈՐ ԱՏՈՐԱԿՐԱՆՎԱՅԸ Ե. ՓԱՇԻՆՅԱՆԻ ԹԵԿՆԱԾՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՋԱԳՐՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

2018 թ. մայիսի 2, Երեւան. Նիկոլ Փաշինյանը հարցազրույց է տալիս լրագրողներին:

Հայաստանի Աժ-ի «Ելք», «Ծառուկյան» եւ ՀՀԴ խմբակցությունները հավաքում են Հայաստանի վարչապետի պաշտոնում Նիկոլ Փաշինյանի թեկնածությունն առաջադրելու համար անհրաժեշտ 35 ստորագրությունը:

«ԱՎԱՐՏԻՆ ԵՆ ՀԱՍՅՎՈՒՄ ԵՐԿՐՈՒՄ ԾԱՎԱԼՎԱԾ ԺՈՂՈՎՐԴԱՎԱՐԱԿԱՆ ԶԱՐԳԱՅՈՒՄՆԵՐԸ»

Մայիսի 3-ին Հայաստանի նախագահ Արմեն Սարգսյանն ուղերձ է հղել: Ուղերձում, մասնավորապես, ասված է.

«Հանրապետությունում առկա քաղաքական ճգնաժամը հաղթահարելու նպատակով երեկվա ընթացքում տարբեր մակարդակներով հագեցած քննարկումներից հետո, ներգրավված քաղաքական ուժերը հանդես եկան հայտարարություններով, որի համաձայն, տրամաբանական ավարտին են հասցվում երկրում ծավալված ժողովրդավարական զարգացումները:

Այս կապակցությամբ, ողջունում են Նիկոլ Փաշինյանի գլխավորած համաժողովրդական շարժման, «Հայաստանի Հանրապետական կուսակցության», «Բարգավաճ Հայաստան»-ի, «Ելք» դաշինքի ու ՀՀԴ պատասխանատու կեցվածքը, որը բխում է Հայաստանի եւ մեր ժողովրդի գերակա շահերից ու դուռ բացում դեպի ազգային համերաշխության:

Սրանով մեր ժողովուրդը կրկին անգամ ցույց տվեց, որ ճակատագրական պահին ունակ է համախմբվել եւ ազգանպաստ որոշումներ կայացնել:

Այս օրերին Հայաստանը համաշխարհային հանրության ուշադրության կենտրոնում է: Մենք անցնում ենք փորձությունների միջով, եւ վստահ ենք, որ մայիսի 8-ին կամրագրվեն հանուն բարեփոխումների համազգային շարժման ձեռքբերումները, որի մեջ իրենց մասն ունեն բոլորը՝ քաղաքական ուժերից սկսած մինչեւ մեր ժողովրդի բոլոր հատվածները Հայաստանում, Արցախում եւ Սփյուռքում»:

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄՆԵՐ՝ ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՎԱԾ ԴԵՄՊԱՆՆԵՐԻ ՇԵՏ

Մայիսի 3-ին Հայաստանի վարչապետի թեկնածու, Ազգային ժողովի պատգամավոր Նիկոլ Փաշինյանը հանդիպումներ է ունեցել Հայաստանում մի շարք դեսպանների հետ: Մասնավորապես, նա հանդիպել է Հայաստանում ՌԴ արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Իվան Վոլինկինի, ԱՄՆ արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Ռիչարդ Միլսի, Եվրամիության դեսպան Պյոտր Սվիտալսկու, Վրաստանի արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Գիորգի Սազանելիձեի հետ:

- Դեսպաններին տեղյակ պահեցի ներքաղաքական ճգնաժամի հանգուցալուծման վերաբերյալ ձեռքբերված պայմանավորվածությունների մասին: Նաեւ քննարկեցինք հարաբերությունների օրակարգին վերաբերող այլ հարցեր: Հայաստանում հավատարմագրված դիվանագետների հետ հանդիպումները կշարունակվեն,- նշել է Փաշինյանը:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԸ ՆՈՐԻՅ ԴԱՇՆՈՆԱՊԵՏ ՀԱՍՏԱՏԵՅ ՆԻԿՈԼ ՓԱՇԻՆՅԱՆԻ ՎԱՐՉԱՊԵՏԻ ԹԵԿՆԱԾՈՒ ԸՆԹԱՑՈՒՄԸ

Մայիսի 3-ին Հայաստանի Ազգային ժողովում վարչապետի թեկնածու է առաջադրվել Նիկոլ Փաշինյանը: Թեկնածությունն առաջադրվել է ՀՀ Աժ պատգամավորների ընդհանուր թվի մեկ երրորդից ավելիի կողմից:

Հիշեցնենք, որ մայիսի 1-ի հատուկ նիստում ՀՀ Ազգային ժողովը վարչապետ չընտրեց, իսկ «Աժ կանոնակարգ» ՀՀ սահմանադրական օրենքի համաձայն, վարչապետ չընտրվելու դեպքում քվեարկությունից յոթ օր հետո, անցկացվում է վարչապետի նոր ընտրություն, որին մասնակցելու իրավունք ունեն պատգամավորների ընդհանուր թվի առնվազն մեկ երրորդի առաջադրած վարչապետի թեկնածուները:

ՎԱՐՉԱՊԵՏԻ ԸՆՏՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՅՈՐԴ ԵՒՍԵ ԿԱՅՅՎԱՅԻՔ ՄԱՅԻՍԻ 8-ԻՆ

Հայաստանի վարչապետի ընտրության երկրորդ փուլը կկայանա մայիսի 8-ին, ժամը 12:00-ին, Ազգային ժողովի հատուկ նիստում: Այս մասին հայտարարություն է տարածել Հայաստանի Ազգային ժողովի նախագահ Արա Բաբլոյանը:

Նշենք, որ Հայաստանի սահմանադրության 149-րդ հոդվածի 3-րդ կետի համաձայն, առաջին փուլում վարչապետ չընտրվելու դեպքում, քվեարկությունից յոթ օր հետո, անցկացվում է վարչապետի նոր ընտրություն, որին մասնակցելու իրավունք ունեն պատգամավորների ընդհանուր թվի առնվազն մեկ երրորդի առաջադրած վարչապետի թեկնածուները (35 պատգամավոր): Եթե պատգամավորների ընդհանուր թվի ձայների մեծամասնությամբ (53 ձայն) վարչապետ չի ընտրվում, ապա Ազգային ժողովն լուծարվում է իրավունքի ուժով:

ԵԱԿ ՆԱԽԱԳԱՀ ԳԻՈՐԳԻ ԾԵՐԵԹԵԼԻՆ ՈՂՁՈՒՆՈՒՄ Է ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԲԱՐՄԱՔԱՅԻՄ ԱՌԺԵՐԻ ՄԻՋԵՎ ԵՐԿԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ինչպես հայտարարեց խորհրդարանական վեհաժողովի նախագահ, Վրաստանի խորհրդարանի պատգամավոր Գիորգի Ծերեթելին ԵԱԿ խորհրդարանական վեհաժողովը հետեւում է Հայաստանում տեղի ունեցող իրադարձություններին եւ ողջունում քաղաքական ուժերի միջեւ ակտիվ երկխոսությունը:

- Հուսով եմ, որ ներկայիս փակուղին կհաղթահարվի արագ քաղաքական համաձայնության միջոցով, որպեսզի կառավարությունը կարողանա կենտրոնանալ Հայաստանի առջեւ ծառայած շատ մարտահրավերների վրա: Հորդորում են քաղաքական առաջնորդներին՝ շարունակել ներգրավվածությունը խորհրդարանական երկխոսությանը, ինչպես նաեւ աշխատել քաղաքացիական հասարակության ու միջազգային հանրության հետ: փնտրելու գոհացուցիչ արդյունք, որը պետք է դիտարկվի երկրի քաղաքական մշակույթի զարգացման ավելի լայն գործընթացի շրջանակում:

ԵԱԿ ԽԿ նախագահը մայիսի 3-ին հեռախոսազրույց է ունեցել Հայաստանի Ազգային ժողովի նախագահ Արա Բաբլոյանի եւ ԵԱԿ ԽԿ-ում Հայաստանի պատվիրակության ղեկավար Հերմինե Նադարյանի հետ:

ՆՈՐ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄՈՒՄ ԿՉԵՎԱՎՈՐՎԻ ԲԱԶՄԱՆԵՐՑ ԲԱՐՄԱՔԱՅԻՄ ԷԼԻՏԱ

Կովկասի ինստիտուտի տնօրեն, քաղաքագետ Ալեքսանդր Իսկանդարյանը մայիսի 8-ին «Ելք» խմբակցության ղեկավար Նիկոլ Փաշինյանի վարչապետ ընտրվելու հավանական սցենարի դեպքում ամենակարեւոր խնդիրը համարում է խորհրդարանում «Ելք» խմբակցության փոքրամասնություն կազմելը: Նրա խոսքով, Փաշինյանի վարչապետ ընտրվելուց հետո, կփոխվի նաեւ քաղաքական էլիտան:

- Միգուցե հետ վերադառնան հին նախարարներ, քաղաքական տարբեր գործիչներ: Քաղաքական էլիտան միանշանակ բազմաշերտ է լինելու,- ասել է նա:

Քաղաքագետի խոսքով, Փաշինյանն ընտրվելուց հետո պետք է ընտրական օրենսգրքի փոփոխություններ իրականացնի, իսկ դրա համար անհրաժեշտ է ներկայիս խորհրդարանին փոփոխություններն ընդունելու համար համոզելու ճանապարհներ գտնել:

- Ամեն դեպքում, ամեն ինչ պետք է արագ արվի, քանի դեռ հանրության օժանդակությունը չի մարել,- ասել է քաղաքագետը:

Ալեքսանդր Իսկանդարյանը ոչ հավանական համարեց երկրի ղեկավարի փոփոխությամբ պայմանավորված արցախյան հիմնահարցում տեղաշարժի հավանականությունը:

- Դարաբաշյան հակամարտության կարգավորման շուրջ բանակցություններ վաղուց չեն իրականացվում, իսկ այն, ինչ հիմա իրականացվում է, չի կարելի բանակցություն համարել,- հավելել է բանախոսը:

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ

ՄԱՅԻՍ

1 0
05.2018. Յիսուս Բրիտտոսի Համբարձման տոն

Տոնը նշվում է Բրիտտոսի Հարություն 40-րդ օրը, ապրիլի 30-ից հունիսի 3-ը՝ հինգշաբթի: Քրիստոսի Համբարձման տոնն ուղեկցվում է նաև ժողովրդական հանդիսություններով եւ կոչվում է Ջանգյուլուն (գյուլ՝ նշանակում է վարդ, ծաղիկ):

ԸՄԲԵՍԱՄԱՐՏ

ՏԱՐԲԵՐ ԱՐԺՈՂՈՒԹՅԱՆ ՄԵՂԱԼՆԵՐ՝ ԵՎՐՈՊԱՅԻ ԱՌԱՋՆՈՒԹՅՈՒՆԻՑ

Ռուսաստանի Կասպիյսկ քաղաքում եզրագիծը հատեց հունահռոմեական ոճի ըմբշամարտի Եվրոպայի առաջնությունը: Մրցաշարում վրաց ըմբիշները իրենց ակտիվում գրանցեցին մեկական ոսկե, արծաթե եւ չորս բրոնզե մեդալներ: Եվրոպայի չեմպիոնի կոչումը նվաճեց Ռոբերտ Կոբլիաշվիլին, արծաթե մեդալակիր դարձավ Շմազի Բուլբուլան: Մրցանակային երրորդ տեղը զբաղեցրին Յուրի Լոմաձեն, Լուսգար Օւրթունիան, Իսկոբ Բաջախան, Դավիթ Չխարտիշվիլին: Մրցաշարում հաջող հանդես եկան Հայաստանի մարզիկները: Օլիմպիական խաղերի, աշխարհի չեմպիոն (2016թ.), աշխարհի եռակի (2014, 2015, 2017), Եվրոպայի եռակի (2012, 2013, 2014) չեմպիոն Արթուր Ալեքսանյանը 4-րդ անգամ դարձավ Եվրոպայի չեմպիոն: Մրցաշարում առաջին անգամ մայրցամաքի չեմպիոնի կոչումը նվաճեց Մաքսիմ Մանուկյանը: Թիմային հաշվարկում, առաջին տեղը զբաղեցրեց Ռուսաստանի, երկրորդը՝ Հայաստանի, երրորդը՝ Ադրբեջանի, իսկ չորրորդը՝ Վրաստանի թիմերը:

ՀԻՇՏԱԿ

ՉԵՉՎԱ ՄԵՂՈՒԼԱՆԿԻՒԹՅՈՒՆ

Վրաց ժամանակակից գրականությունը ծանր կորուստ կրեց: Կյանքի 79-րդ տարում վախճանվեց վրաց ճանաչված գրող եւ հասարակական գործիչ, թարգմանիչ Չեչվա Մեղուլաշվիլին, մարդ, որը վերջին գրեթե վեց տասնյակ տարիների ընթացքում հայերենից վրացերենի իր բարձրորակ թարգմանություններով ուրախացնում էր վրաց ընթերցողին: Իր ծննդավայր Կախեթի Արաշենրա գյուղի միջնակարգ դպրոցն ավարտելուց հետո, Չեչվա Մեղուլաշվիլին ուսումը շարունակել է Թբիլիսիի պետական համալսարանի արեւելագիտության ֆակուլտետի հայագիտության բաժնում: Բուհն ավարտելուց հետո, նա աշխատանքի է անցել վերոնշյալ ֆակուլտետի հայագիտության ամբիոնում, եղել է լաբորանտ, դասախոսություններ է վարել «Հայագիտություն» առարկայից: 1974 թվականից Վրաստանի գրողների միության լիարժեք անդամ էր: Գրիգոր Նարեկացի, Սայաթ-Նովա, Գաբրիել Սունդուկյան, Հովհաննես Թումանյան, Ավետիք Իսահակյան, Խաչատուր Աբովյան, Վա-

հան Տերյան, Եղիշե Չարենց, Հովհաննես Շիրազ, Սիլվա Կապուտիկյան, Պերճ Ջեյրունցյան, Հրանտ Մաթեոսյան, Ռազմիկ Դավոյան ասի այն գրողների ոչ լրիվ ցուցակը, որոնց գործերը Չեչվա Մեղուլաշվիլու ջանքերով դրվել են վրաց ընթերցողի սեղանին: Առանձնակի մեծ է Չեչվա Մեղուլաշվիլու ավանդը սայաթնովագիտության զարգացման գործում: Նրա ջանքերով վերջին տարիներին հրատարակվեց երկհատոր` նվիրված Սայաթ-Նովայի եռալեզու ստեղծագործություններին: Չեչվա Մեղուլաշվիլու գործունեությունը արժանավայել գնահատվել էր` նրան շնորհվել են Վրաստանի գրողների միության «Վրաստանի մշակույթի դեսպան» մեդալ եւ Իվանե Մաչաբելու մրցանակ, ինչպես նաև Հայաստանի գրողների միության Եղիշե Չարենցի անվան գրական մրցանակ: Վրաստանի հայ գրողների «Վերնատուն» միությունը, «Վրաստան» թերթի խմբագրությունը խորապես վշտացած են Չեչվա Մեղուլաշվիլու մահվան կապակցությամբ եւ ցավակցում են հանգուցյալի հարազատներին:

ՆՈՐՀԱՎՈՐ 100-ՄՅԱՎՈՐ, ՍԻՐԵԼԻ ԽԱՄՎԱ

Երկրորդ համաշխարհային պատերազմի վետերան, բազմակատակ մանկավարժ, վիրահայ ճանաչված արձակագիր, Վրաստանի հայ գրողների «Վերնատուն» միության անդամ, մեր թերթի բարեկամ Խամվա Եփրիկյանը դարձավ 100 տարեկան: «Վրաստան»-ի աշխատակազմը իր եւ թերթի ընթերցողների անունից ջերմորեն շնորհավորում է քեզ այդ պատկանելի ու ամեն մարդու համար երազելի հորեյանի առթիվ՝ ցանկանալով քաջառողջություն ու դարձյալ քաջառողջություն: Ձեր մաղթանքներով՝ «Վրաստան» թերթի խմբագրություն

ՍՈՆԻԿ ՆԱՅԱՏԱԿՅԱՆ

Կյանքի 65-րդ տարում հանկարծամահ եղավ Սոնիկ Նահատակյանը: Նա ծնվել էր Ախալքալաքի շրջանի Դիլիսկա գյուղում, Հակոբ Նահատակյանի ընտանիքում: 1969-1970 ուստարում ավարտելով Դիլիսկայի միջնակարգ դպրոցը՝ սովորում էր ավարտում է Երեւանի Խ. Աբովյանի անվան մանկավարժական ինստիտուտի պատմության ֆակուլտետը: Այս ամուսնացել դամալացի Միսակ Թորոյանի հետ, ով երկար տարիներ Դամալայի հանրային դպրոցի տնօրենն էր: 36 տարվա հմատեղ կյանքի ընթացքում ունեցել են երեք երեխա՝ Կարինեն, Ժիրայրը եւ Սիրանուշը, որոնց կրթել ու դաստիարակել են որպես լիարժեք քաղաքացիներ: Ամուսնու մահից հետո, Սոնիկ Նահատակյանը շարունակեց աշխատել Դամալայի դպրոցում: Չավակներին եւս մեկ ծանր հարված

էր սպասվում. 2018 թվականի ապրիլի 28-ին, երբ մայրը շրջանավարտներին նախապատրաստում էր «Վերջին զանգին», հանկարծ վառ գոգաց, տուն եկավ ու... մահացավ: Սոնյայի կյանքի 42-ամյա ճանապարհը կապված է եղել դպրոցի, աշակերտների հետ: Իր մանկավարժական, մասնագիտական կարողություններն ու գիտելիքները նվիրել է աշակերտներին կրթելու եւ դաստիարակելու վեհ գործին: Սգում է ողջ Դամալան... կորցրել է մի համեստ, աշխատասեր, բարի, արժանապատիվ կնոջ, նվիրված մոր, տատիկի, նրան սիրում ու հարգում էին բոլորը: Գնա՛ս բարով, հարգաբարձան Սոնյա, քո հիշատակը հավերժ վառ կմնա բոլորիս սրտերում... Դամալայի հանրային դպրոցի տնօրինություն, մանկավարժական կազմ, հոգաբարձուների խորհուրդ

Table with 9 columns and 20 rows containing numbers 1 through 53 in a grid pattern.

Large advertisement area with stylized letters 'W A P A N' and various text blocks including 'ՀՈՐԻՉՈՆԱԿԱՆ', 'ՈՐՈՂԱՅՅԱՆ', and 'ՆԱԽՈՐԴ ՀԱՄԱՐԻ ԽԱՉԲՈՒՆ ԴԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐԸ'.